

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด
สนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
**The Active Learning Development for Speaking Skill of the
Mathayomsuksa 3 Students**

จรรยาพรณ์ ปฐมวงษ์

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี

Churaporn Pathomwong

Triamudomsuksanonkloa Kabinburi School

Email : kruor2015@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ทดลองการใช้รูปแบบการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 47 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการสอน 4) ระบบสนับสนุน กระบวนการสอน ตามรูปแบบของผู้วิจัย 5 ขั้นตอนคือ ขั้นเตรียมการสอน (Preparing) ขั้นศึกษาความรู้ (Educating) ขั้น ปฏิบัติกิจกรรม (Practicing) ขั้นสรุปความรู้ (Comprehending) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presenting) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนา ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 83.23/83.03 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อ ส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การเรียนรู้เชิงรุก; ทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ

* วันที่รับบทความ: 17 กุมภาพันธ์ 2565; วันที่แก้ไขบทความ 4 มีนาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 8 มีนาคม 2565

Received: February 17, 2022; Revised: March 4, 2022; Accepted: March 8, 2022

Abstracts

This research was created for the purpose of developing a teaching model(s) that using an active learning development for the speaking skills of the Grade 9 students. The sample of this study is group of 47 students of Mathayomsuksa 3 at Triamudomsuksanomklao Kabinburi School in the first semester of the 2019 academic year. The results revealed that the active learning model had four components: 1) principle(s), 2) objective(s), 3) teaching procedure(s) and 4) supporting system(s). The PEPCP teaching procedures of the researcher included preparing, educating, practicing, comprehending and presenting. The effectiveness of the active learning model was 83.23/83.03. It was higher than the criteria of 80/80. The English speaking proficiencies of the students after using the active learning model were significantly higher than that before using the active learning model at the significance level of .05, and the students' satisfactions towards active learning generally was at the high level.

Keyword : The Development of Teaching Model; Active Learning; English Speaking Skill

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาจึงควรประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ทั้งภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2557 : 8)

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้การเรียนการสอนเป็นไปในลักษณะรูปธรรมให้นักเรียนได้เห็นและฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง กระแสแห่งการปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาโดยรวม ซึ่งในวงการศึกษาไทยได้มีการคิดค้นพัฒนา นวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาในหลากหลายรูปแบบเป็นไปตามปรัชญาแนวคิดของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learners Center) ก้าวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนไปในอนาคต (วิจารณ์ พานิช, 2556: 20-23) ซึ่งการจัดกิจกรรมรู้เป็นหัวใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นในการเรียนรู้จึงควรเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็น

กระบวนการที่เน้นผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ และเกิดทักษะการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

การจัดกิจกรรมรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องค้นหาเนื้อหาเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้โดยการพูดคุย การเขียน การอ่าน การสะท้อน หรือการตั้งคำถามหรือการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวอาจใช้เวลา 2-3 นาทีหรือยาวทั้งหลักสูตรก็ได้ อาจให้ผู้เรียนทำงานคนเดียวเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ และเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่า น่าตื่นเต้น สนุกสนาน ทำทลายความรู้ความสามารถ ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง ได้ลงมือคิดและปฏิบัติอย่างมีความหมาย สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างแน่นอน อีกทั้งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีขึ้นและสามารถเก็บกักข้อมูลไว้ในความทรงจำได้นานขึ้นนอกจากนี้ยังมีประสิทธิภาพในการพัฒนากระบวนการรับรู้ในลำดับที่สูงขึ้น เช่น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ (ปริยานุช พรหมภาสิต, 2559 : 21-23) ซึ่งการจัดกิจกรรมรู้เชิงรุก(Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ได้ดี ในที่สุดจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตลอดชีวิตในฐานะผู้ฝึกฝนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมรู้เชิงรุก(Active Learning) ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองผ่านการจัดการตนเองให้ความรู้ และช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสรรคพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่หลากหลายเป็นกระบวนการที่ประณีต รัดกุมและผู้เรียนได้รับประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ (เยาวเรศ ภักดีจิตร, 2557 : 1) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ปัจจุบัน พบว่า นักเรียนยังขาดทักษะของกระบวนการทำงานเป็นทีม คิดเป็นทีม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจากการจัดกิจกรรมรู้ที่ผ่านๆ มา พบว่า ครูในประเทศส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนรู้ในลักษณะเน้นเนื้อหา ความจำ (Passive Learning) มากกว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) ด้วยเหตุนี้เอง จึงน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งส่งผลให้การศึกษาภายในประเทศไม่ประสบความสำเร็จด้านคุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งถ้าผู้ใช้หลักสูตรไม่เข้าใจหรือไม่สามารถจัดการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือ หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ควรจะต้องเป็นแบบ Active Learning แต่กลับใช้วิธีการสอนแบบ Passive Learning จะยิ่งทำให้ผู้เรียนขาดคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากเนื้อหาที่ออกแบบโดยหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น จะมีเพียงเฉพาะหัวข้อเรื่องหลัก ในลักษณะขององค์ความรู้แบบสรุปเท่านั้นดังนั้น แนวทางปฏิรูปที่สำคัญจึงต้องหาวิธีการที่ให้ผู้เรียนปรับวิธีการเรียน และครูปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร (สถาพร พงษ์พิบูล, 2555 : 4-5)

จากการที่ผู้สอนเป็นครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี พบว่านักเรียนส่วนมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มักเคยชินกับการป้อนความรู้จากครูผู้สอนเมื่อพบคำถามต้องให้คิด นักเรียนมักคิดไม่เป็น คิดไม่ได้ แม้นักเรียนจะมีความพร้อมมีศักยภาพ แต่ขาดการส่งเสริมให้ได้รับการ

ฝึกทักษะการคิดและลงมือปฏิบัติจริง การค้นคว้าแสวงหาความรู้จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ยังไม่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดนัก นักเรียนขาดทักษะในการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง เมื่อการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ ดังเหตุผลที่ได้กล่าวไว้แล้วนั้น ส่งผลทำให้ครูต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูมีการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการออกแบบการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเสริมสร้างทักษะอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีการเสริมสร้างและคิดหาเทคนิควิธีการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การออกแบบการเรียนรู้โดยให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม จัดหาเวทีที่ได้มีการแสดงศักยภาพในตัว ของนักเรียนทั้งในด้านวิชาการ กีฬาและกิจกรรมของโรงเรียนที่แสดงถึงความพร้อม และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพที่ดี ให้มีทักษะเพิ่มสูงขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถเหล่านี้ให้ชุมชนและสังคมได้ชื่นชมยินดี จากเหตุผลนี้เองทำให้ผู้บริหารของโรงเรียนมีนโยบายให้ครูนำนักเรียนที่มีความสามารถ เหล่านี้ได้มีการพัฒนาให้มีทักษะที่เพิ่มขึ้น จากที่ผู้วิจัยทำการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี พบว่า ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.18 (จากเกรด 4 คิดเป็นร้อยละ 11.11) และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 รายวิชาภาษาอังกฤษ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 28.59 ซึ่งต่ำกว่าระดับภาค (ค่าเฉลี่ย 29.86) และต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ย 29.45) สาระที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 29.14 ซึ่งต่ำกว่าระดับภาค (ค่าเฉลี่ย 30.24) และต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ย 29.81) สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ย 24.49 ซึ่งต่ำกว่าระดับจังหวัด (ค่าเฉลี่ย 25.56) ซึ่งต่ำกว่าระดับสังกัด (ค่าเฉลี่ย 24.66) ต่ำกว่าระดับภาค (ค่าเฉลี่ย 27.07) และต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ย 26.81) จากการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า นักเรียนขาดทักษะในการพูด พูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง ไม่ได้นำภาษาอังกฤษมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการที่ไม่สามารถนำเอาองค์ความรู้ เหล่านั้นมาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นั้นอาจจะเป็นเพราะการเรียนการสอนในประเทศของเรานั้นไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้และนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง ภาษาอังกฤษ เมื่อไม่ได้นำมาใช้งานอย่างเป็นประจำ ก็อาจจะลืมไปได้ เช่นเดียวกับการเรียนรู้อื่น เด็กหลายคนพอเมื่อเรียนภาษาอังกฤษจบไปแล้ว ก็ไม่ได้นำไปใช้ เพราะเมื่อเสร็จสิ้นการสอบก็ไม่ได้ทบทวน และไม่นำมาใช้เป็นที่น่าเสียดายทั้งความรู้ที่เรียนมากกลับไม่ทำประโยชน์ให้เด็กสามารถนำไปสื่อสารได้ในชีวิตจริง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อันนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อทดลองรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้
 - 2.1 หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 2.2 เปรียบเทียบทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษากระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้จากนักวิชาการและศึกษาแนวคิดของกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบแผนในการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One – Group Pretest – Posttest Design)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 มี 5 ห้องเรียน จำนวน 243 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 47 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จำแนกตามห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องเรียน นักเรียนมีผลการเรียนคละกันทุกห้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ มี 5 ข้อ ให้เลือกทำ 1 ข้อ 20 คะแนน

2.3 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 21 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี เพื่อขออนุญาตจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้

3.2 ดำเนินการทดลอง ใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One – Group Pretest – Posttest Design)

3.3 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

3.4 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ มี 5 ข้อ ให้เลือกทำ 1 ข้อ 20 คะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน

3.5 นำผลการทดสอบก่อนเรียน ผลการทดสอบประจำเล่ม และผลการทดสอบหลังเรียนมาหาค่าทางสถิติ

3.6 นำข้อมูลจากการทำใบงานในแต่ละเรื่อง และตรวจแบบทดสอบในการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแต่ละเรื่องมาหาค่าทางสถิติ

3.7 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์การประเมินต้องมีค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบแต่ละเรื่อง

4.2 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาคำนวณด้วยการหาประสิทธิภาพ

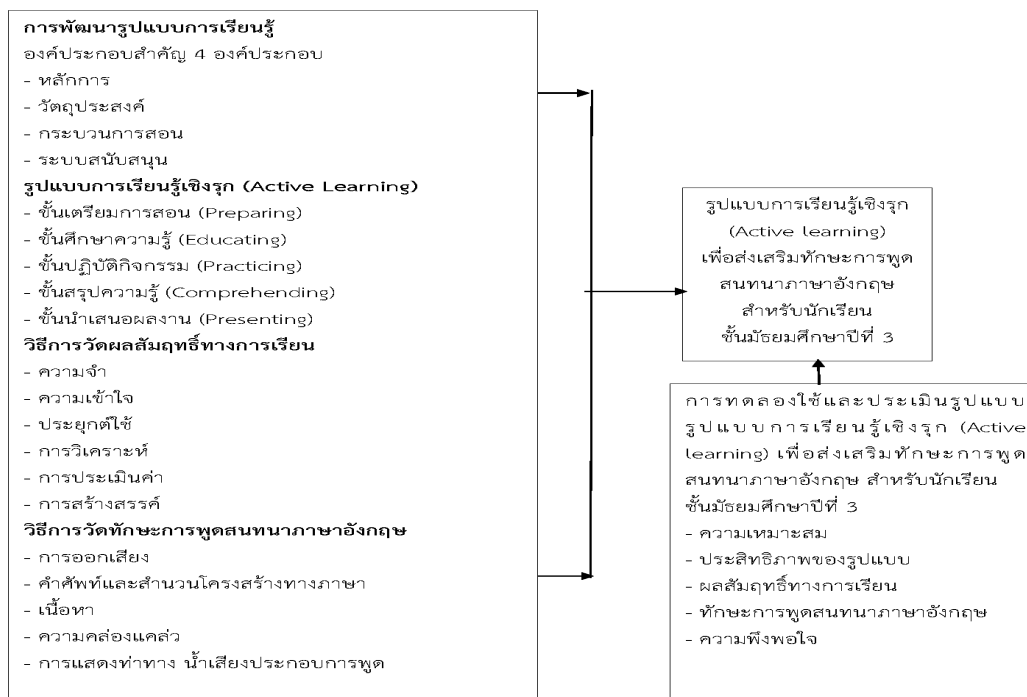
4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบด้วยสถิติ t-test (Dependent) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 นำผลการคำนวณที่ได้เทียบค่า t จากตารางเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.4 การเปรียบเทียบทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบด้วยสถิติ t-test (Dependent) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 นำผลการคำนวณที่ได้เทียบค่า t จากตารางเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.5 การหาค่าความพึงพอใจของนักเรียน โดยวิเคราะห์จากผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์การประเมินโดยควรมีค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีการศึกษาดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านหลักการ คือ กระบวนการเรียนการสอนผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

1.2 องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์ คือ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ

1.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้ขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.3.1 ขั้นเตรียมการสอน (Preparing) เป็นขั้นที่ครูกำหนดปัญหา จัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ ใช้กระบวนการกลุ่ม

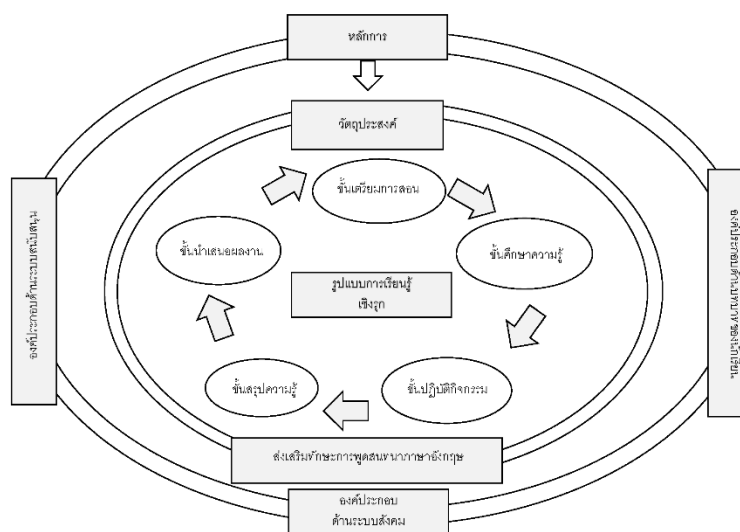
1.3.2 ขั้นศึกษาความรู้ (Educating) เป็นขั้นที่ครูนำเสนอเนื้อหาใหม่ในเรื่อง ให้กับผู้เรียนทั้งชั้น ผู้เรียนทำความเข้าใจกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติหรือลงมือทำ ครูกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันได้ลงมือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดอย่างเป็นระบบ

1.3.3 ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Practicing) เป็นขั้นที่ผู้เรียนแต่ละคน ได้ลงมือปฏิบัติตามกิจกรรม ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนต้องสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยแต่ละคนเสนอแนวคิดของตนเอง ก่อนร่วมแลกเปลี่ยนวิธีการคิดอภิปรายคำตอบร่วมกับเพื่อน และกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจในวิธีการในการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน มีโอกาสคิดหาคำตอบที่หลากหลาย ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสามารถอธิบายทางเลือกวิธีการปฏิบัติได้ชัดเจน

1.3.4 ขั้นสรุปความรู้ (Comprehending) เป็นขั้นสรุปความรู้หรือเนื้อเรื่องที่สำคัญที่ได้เรียนมา เป็นการสรุปร่วมกันในชั้นเรียนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปนอกเหนือสาระที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมได้

1.3.5 ขั้นนำเสนอผลงาน (Presenting) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อทบทวนความเข้าใจและความรู้ที่ได้รับ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้และนำไปใช้ได้จริง

1.4 องค์ประกอบด้านระบบสนับสนุน คือ ครูจัดบรรยากาศในการเรียนรู้กำหนดสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้เคียงสภาพจริงและมีประเด็นหลากหลายแง่มุมและเหมาะสมกับการเรียนรู้ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้คิดและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนให้คำแนะนำช่วยเหลือ ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ผลการทดลองรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 83.23/83.03 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความ

พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการสอน 4) ระบบสนับสนุน กระบวนการสอนตามรูปแบบของผู้วิจัย 5 ขั้นตอนคือ ขั้นเตรียมการสอน (Preparing) ขั้นศึกษาความรู้ (Educating) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Practicing) ขั้นสรุปความรู้ (Comprehending) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presenting) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 81.00/80.92 เป็นไปตามเกณฑ์ค่าประสิทธิภาพที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร สาระสำคัญและสาระการเรียนรู้ ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้ทั้งจากการสอบถามและสัมภาษณ์ครูและนักเรียน ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดผังมโนทัศน์ หน่วยการเรียนรู้ สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ในเรื่องวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อออกแบบให้ตรงตามหลักวิชาการ แล้วนำไปจัดทำเป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) สอดคล้องกับทิตนา แคมมณี (2557 : 23) กล่าวว่า Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับจินดารัตน์ โพธิ์นอก (2560 : 15) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ พัฒนาความสามารถเกิดเจตคติที่ดีและมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ผลการทดลองรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 83.23/83.03 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบที่ผ่านวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญตามหลักวิชาการ ทั้งการเรียนรู้ด้วยรูปแบบนี้ มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญผ่านการปฏิบัติ ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง การเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ จดจำ และประมวลผลข้อมูลที่เรียน และทำให้บทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหมายทั้งผู้สอนและผู้เรียน ครูและนักเรียนร่วมกันเตรียมความพร้อม กระตุ้นและจูงใจนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ ลำดับกระบวนการคิด ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ มีความสนุกสนานในการเรียนทั้งยังสามารถนำเรื่องที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนครูมีการเสริมแรงให้นักเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจในการเรียนใช้สำนวนภาษาง่าย มีคำชี้แจงเหมาะสมกับระดับและความสามารถของนักเรียนตลอดจนคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 83.23/83.03 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับดิเรก พรสีมา (2559 : 13) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก มีลักษณะทำให้ผู้เรียนแต่ละคนกระตือรือร้น คิดค้นหาความรู้และคำตอบอยู่ตลอดเวลา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเป็นผลทำให้นักเรียนและครูค้นพบความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และสร้างนวัตกรรมใหม่ได้ ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากการแก้ปัญหาจากการลงมือกระทำด้วยตนเอง สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2562 : 92) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ว่าเป็นกระบวนการสอนภายใต้แนวคิดการสอนเด็กได้อ่าน คิด และเขียนด้วยตนเอง รู้จักมีจิตสำนึกรับผิดชอบและได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน ซึ่งจะช่วยเติมเต็มในสังคมของเด็กไทย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กไทย จำเป็นต้องประเมินและปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของเมฆ ทรงอาจ (2558 : 64) ที่ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม

(Active Learning) รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีประสิทธิภาพ 80.67/89.52 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้

2.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากจากรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งนักเรียนมีโอกาสร่วมมือกันเรียนรู้ นักเรียนรู้จักตรวจคำตอบด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน ทั้งการจัดการเรียนรู้มีกิจกรรมที่หลากหลาย สื่อและกิจกรรมที่ทำเป็นตัวอย่างสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งครูมีการเสริมแรงเป็นระยะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้องและสามารถตรวจคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียนรู้ มีวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าทางการเรียนอย่างเป็นระยะ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับบอนเวล (Bonwell, 1991, p.221) ที่กล่าวว่า Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเบสเลอร์ และ เคิร์ทซ์ (Besler and Kurt, 2016 : 54) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมเชิงรุกแบบเป็นทีมกับเจตคติของนักเรียนและการแสดงของนักศึกษาในชั้นเรียนสังคมวิทยาเบื้องต้น การออกแบบการวิจัยเป็นการเปรียบเทียบคะแนนในการสอบครั้งสุดท้ายและการสำรวจทัศนคติระหว่าง 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนกิจกรรมเชิงรุกแบบทีม กับกลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้เรียนที่เรียนเชิงรุกแบบเป็นทีมมีทัศนคติเชิงบวกมากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนเป็นทีมยังมีคะแนนสอบปลายภาคเพิ่มขึ้น

2.3 นักเรียนมีทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากจากทั้งผู้สอนและนักเรียนได้ตระหนักว่าภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญ และมีผลกระทบต่อประชากรไทยในหลากหลายด้าน

เนื่องจากภาษาอังกฤษถือเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในระดับโลก นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังถือเป็นภาษาทางการของ 61 ประเทศ และเป็นภาษาหลักในหลายรัฐทั่วโลก จึงถือเป็นภาษากลางที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างประชากรในประเทศต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกที่ไม่หยุดนิ่ง ภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาที่สองที่มีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารระดับที่กว้างขึ้น และครูผู้สอนยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามรูปแบบที่จัดเรียงสาระการเรียนรู้ในจากง่ายไปหายาก และเนื้อหากิจกรรมไม่ยากจนเกินไป มีกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เชิญชวนให้นักเรียนอยากลงมือปฏิบัติกิจกรรม ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีและไม่เบื่อหน่าย และมีการประเมินผลทันทีหลังที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับสุมิตรา อังวัฒนกุล (2555 : 167) ที่กล่าวว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ส่วนในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้พูดสามารถพูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและยังช่วยให้การอ่านการเขียนง่ายขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของดาอูก บาเฮและบาชา (Daouk Bahous and Bacha, 2016 : 360-375) ได้ศึกษาการรับรู้ถึงประสิทธิผลของกลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่และอาจารย์ผู้สอนนิยมใช้การเรียนรู้เชิงรุกและเป็นผู้สนับสนุนที่แข็งแกร่งในการวางแผนงานนี้ในทุกหลักสูตร ผลการวิจัยเหล่านี้แสดงถึงการรับรู้ในเชิงบวกต่อกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ใช้งานและผลกระทบที่เป็นไปได้ที่การรับรู้เหล่านี้ มีผลต่อการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีนซ์ (Prince, 2014 : 223-231) ได้ทำการศึกษาทบทวนงานวิจัยถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ผลดีหรือไม่ โดยการศึกษาี้ตรวจสอบหลักฐานที่เห็นถึงการมีประสิทธิผลของการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยพบว่าจากการตรวจสอบรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบต่าง ๆ พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วม ผู้เรียนจะจำเนื้อหาได้มากขึ้นหากกิจกรรมขนาดสั้นถูกนำไปบรรยายการแข่งขันและการทำงานแต่ละครั้ง ส่งเสริมความสำเร็จเป็นหลักฐานที่ดีที่สุดเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานร่วมกัน หลักสูตรทั้งหมดไม่จำเป็นต้องเป็นทีมตามที่เห็นแต่เน้นความรับผิดชอบของแต่ละคนในทีม

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลายด้านบทบาทของครู ครูทำการประเมินผลงาน และตรวจผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำทุกครั้งครูชี้แจงกระบวนการในการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนได้อย่างชัดเจน และครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านบทบาทของนักเรียน

นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันกับครูและเพื่อน นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดหลากหลายแนวทาง สามารถคิดหรือสร้างแนวทางแก้ไขปัญหาในสิ่งที่แตกต่างจากที่มีมาก่อน และนักเรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูจัดวัสดุอุปกรณ์ มีความเพียงพอและเหมาะสมในการฝึกทักษะการพูด จัดบรรยากาศในการเรียนรู้มีความเหมาะสม กำหนดสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน และการวัดประเมินผลสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ จึงส่งผลให้ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับ ทิศนา แหมมณี (2557 : 23) ที่กล่าวว่า Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ และทุ่มเทเพื่อบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมฆ ทรงอาจ (2558 : 64) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม (Active Learning) รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

เพื่อให้การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และเปิดใจให้กว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แปลกแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน พร้อมทั้งให้กำลังใจ ชื่นชม และเสริมแรงให้กับนักเรียน เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูผู้สอนช่วยสร้างความเข้าใจในการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน จะต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เหมาะสม

3. การเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้นี้ เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความหลากหลายทางความคิด และเป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างความรู้ เนื่องจากการที่นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มทำให้ได้มีแลกเปลี่ยนความรู้

การอภิปรายความรู้ ทำให้นักเรียนสามารถนำความคิดตนออกมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนระดับกลุ่ม หรือระดับชั้นเรียน ดังนั้นครูควรใช้เวลาและโอกาสนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
2. ควรศึกษาวิจัย ในเรื่องของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กับ รายวิชาอื่น เพื่อให้นักเรียนที่มีกิจกรรมนอกห้องเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับ เพื่อนในชั้นเรียนปกติและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ควรศึกษาการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กับตัวแปรอื่นที่นอกเหนือจากทักษะการพูดสนทนา เช่น การพัฒนาทักษะการอ่าน การพัฒนาทักษะการเขียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2560). *การคิดเชิงวิพากษ์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก พรสีมา. (2559). *ครูไทย 4.0. กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ทศนา แคมมณี. (2557). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญช พรหมภาสิต. (2559). *เอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้ “Active Learning (AL) for HuSo at KPRU*. กำแพงเพชร : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2562). *ความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้การสอนเชิงรุกอาคิเตโมเดลในประเทศไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 13 (1), 92-106.
- ปาณินา วงศ์เลขา. (2557). *พัฒนาภาษาอังกฤษ เตรียมเด็กไทยสู่อาเซียนและเวทีโลก*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ ลักษณะ.
- เมฆ ทรงอาจ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.*
- เยาวเรศ รักดีจิตร. (2557). *เอกสารประกอบการเสวนาทางวิชาการ เรื่อง Active learning กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วันที่ 30 กรกฎาคม 2557. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*

- วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียน.....เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ QUALITY OF STUDENTS DERIVED FROM ACTIVE LEARNING PROCESS. *วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย บูรพา*. 6 (2), 1-13.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2555). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Besler, F. and Kurt, O. (2016). Effectiveness of Video Modeling Provided by Mothers in Teaching Play Skill to Children with Autism. *Educational Sciences : Theory & Practice*. 16 (2), 209-230.
- Bonwell, C. C. (1991). *Active Learning : Creating Excitement in the Classroom*. Washington DC : School of Education and Human Development, George Washington University.
- Daouk, Z. Bahous, R. and Bacha, N.N. (2016). Perceptions on the effectiveness of active learning strategies. *Journal of Applied Research in Higher Education*. 8 (3), 360-375
- Prince, M. (2014). Does Active Learning Work? A Review of the Research. *Journal of Engineering Education*. 93 (3), 223-231.